

Adroddiad crynodeb i rieni a gofalwyr ar Ysgol Gynradd Penygaer

Dyddiad yr arolygiad: Mawrth 2023

gan Estyn, Estyn, Arolygiaeth Ei Fawrhydi dros Addysg a Hyfforddiant yng Nghymru

Trosolwg

Mae arweinwyr wedi datblygu diwylliant cynhwysol yn Ysgol Gynradd Penygaer lle mae disgyblion yn rhyngweithio'n dda ag oedolion ac â'i gilydd. Maent yn gwrtais a moesgar, ac mae bron pob un o'r disgyblion yn ymddwyn yn dda iawn. Mae staff yn annog disgyblion i gymryd cyfrifoldeb am eu lles a'u hymddygiad eu hunain, ac mae hyn yn cyfrannu'n effeithiol at eu hymagwedd frwdfrydig at fywyd yr ysgol. Mae'r diwylliant cynhwysol hwn yn helpu disgyblion i fagu hyder a datblygu eu hunan-barch, tra'n parchu safbwyntiau a theimladau pobl eraill hefyd.

Mewn ychydig o feysydd y cwricwlwm, mae disgyblion yn gwneud cynnydd da yn datblygu eu medrau, er enghraifft mewn llafaredd a mathemateg. Fodd bynnag, wrth i ddisgyblion symud trwy'r ysgol, mae'r cynnydd a wnânt yn anghyson. O ganlyniad, mae gormod o ddisgyblion nad ydynt yn datblygu eu medrau'n ddigon da nac yn gwneud cynnydd cadarn o'u manau cychwyn. Caiff hyn effaith negyddol ar eu gwaith mewn meysydd eraill o'r cwricwlwm.

Er bod yr ysgol yn dechrau datblygu ei chwricwlwm yn briodol, mae cynnydd tuag at weithredu'r Cwricwlwm i Gymru yn araf. Mae athrawon yn defnyddio ystod gynyddol o ymweliadau ac ymwelwyr i ymestyn profiadau disgyblion. Fodd bynnag, nid yw cwricwlwm yr ysgol yn cynnig cyfleoedd i ddisgyblion ddefnyddio a datblygu eu medrau yn systematig dros gyfnod.

Mae ansawdd yr addysgu ar draws yr ysgol yn amrywiol. Yn aml, mae disgwyliadau athrawon o'r hyn y gall disgyblion ei gyflawni yn rhy isel, a chyflymdra'r dysgu yn araf, ar y cyfan. Mae athrawon yn strwythuro gweithgareddau yn rhy dynn yn rheolaidd ac yn gor-gyfarwyddo dysgu'r disgyblion. Mae hyn yn rhwystro gallu disgyblion i fod yn ddysgwyr gwydn ac annibynnol sy'n gallu gweithio pethau allan drostynt eu hunain. Nid yw adborth athrawon i ddisgyblion bob amser yn eu helpu i ddeall yr hyn y mae angen iddynt ei wneud i wella'u gwaith.

Dros gyfnod, nid yw arweinwyr wedi monitro gwaith yr ysgol yn ddigon trylwyr. Mae hyn yn golygu nad ydynt wedi mynd i'r afael â diffygion mawr yng ngwaith yr ysgol nac wedi rhoi camau gweithredu ar waith i fynd i'r afael â nhw. Nid yw gweithgareddau hunanwerthuso a gwella, yn ogystal â chyfleoedd dysgu proffesiynol ar gyfer staff, yn canolbwyntio'n fuddiol ar wella ansawdd yr addysgu a'r dysgu. Mae'r awdurdod lleol a'r corff llywodraethol yn cydnabod yr heriau sy'n wynebu'r ysgol ac yn darparu cymorth ychwanegol. Mae aelodau o gorff llywodraethol yr ysgol yn awyddus a brwdfrydig, ond nid ydynt wedi gallu darparu cymorth a her effeithiol i'r ysgol o ganlyniad i orddibyniaeth ar wybodaeth gan arweinwyr am ansawdd gwaith yr ysgol.

Argymhellion

- A1 Datblygu arweinyddiaeth ar bob lefel fel bod gan arweinwyr y medrau angenrheidiol i ysgogi gwelliant yn yr ysgol
- A2 Sicrhau bod prosesau gwerthuso yn canolbwyntio'n glir ar ansawdd yr addysgu a safonau disgyblion
- A3 Gwella addysgu ac asesu ar draws yr ysgol
- A4 Gwella'r cwricwlwm a'r ddarpariaeth ar gyfer datblygu medrau disgyblion yn raddol
- A5 Mynd i'r afael â'r broblem ddiogelu a nodwyd yn ystod yr arolygiad

Beth sy'n digwydd nesaf

Yn unol â Deddf Addysg 2005, mae PAEF o'r farn bod angen mesurau arbennig mewn perthynas â'r ysgol hon. Bydd yr ysgol yn llunio cynllun gweithredu i ddangos sut bydd yn mynd i'r afael â'r argymhellion. Dyma'r lefel ddwysaf o weithgarwch dilynol statudol. Bydd Estyn yn monitro cynnydd yr ysgol bob tymor ar ôl cyhoeddi'r adroddiad arolygu.

Cyd-destun yr ysgol

Enw'r darparwr	Ysgol Gynradd Penywaer
Awdurdod lleol	Cyngor Sir Gâr
Iaith y darparwr	Saesneg
Math o ysgol	Cynradd
Nifer y disgyblion ar y gofrestr	212
Disgyblion o oed ysgol statudol	157
Nifer yn y dosbarthiadau meithrin	35
Canran y disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim dros gyfartaledd o dair blynedd (Canran genedlaethol y disgyblion sy'n gymwys i gael prydau ysgol am ddim dros gyfartaledd o dair blynedd yn y sector cynradd yw 23.0%)	35.6%
Canran y disgyblion y nodwyd bod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol (a) (Canran genedlaethol y disgyblion y nodwyd bod ganddynt anghenion dysgu ychwanegol yn y sector cynradd yw 16.1%)	36.9%
Canran y disgyblion sy'n siarad Cymraeg ar yr aelwyd	0.0%
Canran y disgyblion sy'n siarad Saesneg fel iaith ychwanegol	3.8%
Dyddiad penodi'r pennaeth	01/09/2011
Dyddiad arolygiad blaenorol Estyn (os yw'n berthnasol)	11/11/2014
Dyddiad dechrau'r arolygiad	13/03/2023

Ⓜ Hawlfraint y Goron 2023: Gellir aildefnyddio'r adroddiad hwn yn ddi-dâl mewn unrhyw fformat neu gyfrwng ar yr amod y caiff ei aildefnyddio'n gywir ac na chaiff ei ddefnyddio mewn cyd-destun camarweiniol. Rhaid cydnabod y deunydd fel hawlfraint y Goron a rhaid nodi teitl yr adroddiad penodol.

Dyddiad cyhoeddi: 18/05/2023

Sylwer, efallai na fydd y ffotograffau sy'n cael eu dangos yn rhai o'r ysgol sy'n destun yr adroddiad hwn.